

§ 6**Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 för
Utbildningsnämnden****Beslut**

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2022 med inriktning 2023 - 2024. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att göra en översyn av tilläggsbeloppssystemet.
3. Utbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att se över en höjning av nivån på strukturbeloppet.
4. Utbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att återkomma till nämnden med en hemställan till regeringen om att se över lagstiftningen vad gäller resursskolors organisering och finansiering
5. Beslutet justeras omedelbart.
6. Därutöver anförs följande:

Det är angeläget att alla barn ges det stöd som de behöver för att klara sin skolgång och att barn med särskilda behov får de insatser som de behöver så snabbt som möjligt. Stockholms stad ska ha en sammanhållen struktur för att möta elevers behov och för elever i behov av särskilt stöd är det oerhört viktigt att de får tillgång till de insatser som behövs. Den som behöver det ska kunna få plats i en särskild undervisningsgrupp i Stockholm. De fristående resursskolorna gör avgörande insatser för sina elever men har på senare tid uppmärksammat att de fått allt fler avslag eller lägre belopp när de ansöker om tilläggsbelopp för sina elever till följd av förändrad lagstiftning och rättspraxis.

Förändringen i lagstiftningen - och därmed utbildningsförvaltningens bedömningar av resursskolornas ansökningar - har tyvärr lett till att de fristående resursskolornas ekonomi har påverkats negativt. Detta leder i sin tur till att elever med omfattande särskilda behov hamnar i kläm på grund av den förändrade lagstiftningen, något som vi är mycket oroade över.

Skollagens konstruktion kring särskilt stöd innebär att merparten ska finansieras inom grundbeloppet, vilket utgår ifrån att en majoritet av eleverna på skolan inte behöver stora stödinsatser. Så ser det inte ut på resursskolorna därför att de har valt att begränsa sitt intag till elever med behov av omfattande särskilt stöd i en mindre och trygg miljö. 2020 fattade nämnden beslut om ett så kallat strukturbelopp om 36.000 kronor per elev för stadselever i resursskolor. Strukturbeloppet ska kompensera för de kostnader resursskolorna har på grund av att de bara tar in

elever i behov av särskilt stöd, kostnader som andra skolor inte har. Vi ger nu utbildningsförvaltningen i uppdrag att se över en höjning av strukturbeloppet genom att i samverkan med resursskolorna bedöma de faktiska kostnaderna. Detta ska redovisas till nämnden så snart som möjligt, före sommaren. Det nya strukturbeloppet gäller för innevarande termin och framåt. Stockholms stads system för tilläggsbelopp följer skollagen men framstår för rektorer, lärare, elever och vårdnadshavare som svårgenomträngligt, oflexibelt och allt för rigidt. Systemet är uppbyggt på olika fasta nivåer av stöd. Om inte en nivå helt uppnås tilldelas skolan och eleven en lägre nivå ersättning fast verkligheten ligger däremellan. Därför uppdrar vi nu åt utbildningsförvaltningen att göra om systemet i grunden så att de fasta nivåerna ersätts med ett system där skolorna får ersättning för den kostnad de faktiskt har. Utöver det ska det nya systemet formeras på ett lättillgängligt sätt, från ansökan till beslut. Systemet ska ha eleven i fokus och vara enkelt att förstå. Den som får ett tilläggsbelopp eller ett avslag ska förstå på vilka grunder beslutet har fattats utan att i det delge sekretessbelagd information. Vår ambition är att denna översyn av systemet för tilläggsbelopp ska ge resursskolorna och vårdnadshavarna till de elever som går där tydlighet och förutsägbarhet. Det nya systemet ska gälla alla skolor i Stockholms stad, kommunala såsom fristående. Detta ska redovisas till nämnden och införas inför höstterminen 2021.

Dagens problematik grundar sig i att det finns en otydlighet i lagstiftningen vad gäller resursskolorna, då dessa inte är en egen skolform. Det finns ingen definition i lagen av vad en resursskola är, vilka elever som ska/bör gå där, vilken bemanning de ska ha eller hur kommunen på ett lagligt sätt ska finansiera verksamheten utöver tilläggsbeloppen. Vi vill uppmana regeringen att skyndsamt se över lagstiftningen vad gäller resursskolor. Vi uppdrar därför nu till förvaltningen att återkomma till nämnden med en hemställan till regeringen om att se över lagstiftningen gällande resursskolors organisering och finansiering. Hemställan ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser dagens brister i lagstiftningen får för Stockholms elever. Till det att lagen ses över gör vi i den grönbå majoriteten vad vi kan för att försöka minimera de negativa effekter detta kan få för eleverna i Stockholm. Vi är precis som många familjer med barn i resursskolor oroade över att barn med särskilda behov och deras familjer hamnar i kläm i dagens system. Resursskolorna utgör en mycket viktig och uppskattad del av stadens utbildningsväsende.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 29 mars 2021, dnr 1.2.1-1411/2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med övriga avdelningar.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 13 april 2021. Ärendet har också behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 14 april 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta att utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2022 med inriktning 2023 - 2024. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen. Därtill föreslås att beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Isabel Smedberg Palmqvist (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Richard Åkesson (MP), Claes Nyberg (C) och Nike Örbrink (KD) framlade ett eget gemensamt förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anslöt sig till förslaget till beslut från (L), (M), (MP), (C) och (KD):

Förslag till beslut:

- Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att uppdra åt förvaltningen att göra en översyn av tilläggsbeloppssystemet
- Att uppdra åt förvaltningen att se över en höjning av nivån på strukturbeloppet
- Att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med en hemställan till regeringen om att se över lagstiftningen vad gäller resursskolors organisering och finansiering
- Att därutöver anföra följande

Det är angeläget att alla barn ges det stöd som de behöver för att klara sin skolgång och att barn med särskilda behov får de insatser som de behöver så snabbt som möjligt. Stockholms stad ska ha en sammanhållen struktur för att möta elevers behov och för elever i behov av särskilt stöd är det oerhört viktigt att de får

tillgång till de insatser som behövs. Den som behöver det ska kunna få plats i en särskild undervisningsgrupp i Stockholm. De fristående resursskolorna gör avgörande insatser för sina elever men har på senare tid uppmärksammat att de fått alltfler avslag eller lägre belopp när de ansöker om tilläggsbelopp för sina elever till följd av förändrad lagstiftning och rättspraxis. Förändringen i lagstiftningen - och därmed utbildningsförvaltningens bedömningar av resursskolornas ansökningar - har tyvärr lett till att de fristående resursskolornas ekonomi har påverkats negativt. Detta leder i sin tur till att elever med omfattande särskilda behov hamnar i kläm på grund av den förändrade lagstiftningen, något som vi är mycket oroad över.

Skollagens konstruktion kring särskilt stöd innebär att merparten ska finansieras inom grundbeloppet, vilket utgår ifrån att en majoritet av eleverna på skolan inte behöver stora stödinsatser. Så ser det inte ut på resursskolorna därför att de har valt att begränsa sitt intag till elever med behov av omfattande särskilt stöd i en mindre och trygg miljö. 2020 fattade nämnden beslut om ett så kallat strukturbelopp om 36.000 kronor per elev för stadselever i resursskolor. Strukturbeloppet ska kompensera för de kostnader resursskolorna har på grund av att de bara tar in elever i behov av särskilt stöd, kostnader som andra skolor inte har. Vi ger nu utbildningsförvaltningen i uppdrag att se över en höjning av strukturbeloppet genom att i samverkan med resursskolorna bedöma de faktiska kostnaderna. Detta ska redovisas till nämnden så snart som möjligt, före sommaren. Det nya strukturbeloppet gäller för innevarande termin och framåt.

Stockholms stads system för tilläggsbelopp följer skollagen men framstår för rektorer, lärare, elever och vårdnadshavare som svårgenomträngligt, oflexibelt och allt för rigidt. Systemet är uppbyggt på olika fasta nivåer av stöd. Om inte en nivå helt uppnås tilldelas skolan och eleven en lägre nivå ersättning fast verkligheten ligger däremellan. Därför uppdrar vi nu åt utbildningsförvaltningen att göra om systemet i grunden så att de fasta nivåerna ersätts med ett system där skolorna får ersättning för den kostnad de faktiskt har. Utöver det ska det nya systemet formeras på ett lättillgängligt sätt, från ansökan till beslut. Systemet ska ha eleven i fokus och vara enkelt att förstå. Den som får ett tilläggsbelopp eller ett avslag ska förstå på vilka grunder beslutet har fattats utan att i det delge sekretessbelagd information. Vår ambition är att denna översyn av systemet för

tilläggsbelopp ska ge resursskolorna och vårdnadshavarna till de elever som går där tydlighet och förutsägbarhet. Det nya systemet ska gälla alla skolor i Stockholms stad, kommunala såsom fristående. Detta ska redovisas till nämnden och införas inför höstterminen 2021.

Dagens problematik grundar sig i att det finns en otydlighet i lagstiftningen vad gäller resursskolorna, då dessa inte är en egen skolform. Det finns ingen definition i lagen av vad en resursskola är, vilka elever som ska/bör gå där, vilken bemanning de ska ha eller hur kommunen på ett lagligt sätt ska finansiera verksamheten utöver tilläggsbeloppen. Vi vill uppmana regeringen att skyndsamt se över lagstiftningen vad gäller resursskolor. Vi uppdrar därför nu till förvaltningen att återkomma till nämnden med en hemställan till regeringen om att se över lagstiftningen gällande resursskolors organisering och finansiering. Hemställan ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser dagens brister i lagstiftningen får för Stockholms elever. Till det att lagen ses över gör vi i den grönblå majoriteten vad vi kan för att försöka minimera de negativa effekter detta kan få för eleverna i Stockholm. Vi är precis som många familjer med barn i resursskolor oroade över att barn med särskilda behov och deras familjer hamnar i kläm i dagens system. Resursskolorna utgör en mycket viktig och uppskattad del av stadens utbildningsväsende.

Beslutsgång

Ordföranden ställde det gemensamma förslaget från (L), (M), (MP, (C) och (KD) mot förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med ordförandens yrkande.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig till förmån för förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Stadens arbete och ekonomi har påverkats av den pågående pandemin. Det är av stor vikt att utbildningsförvaltningen prioriterar kärnverksamheten även under detta verksamhetsår som också kommer präglas av Covid-19. Sverigedemokraterna har presenterat en egen reservationsbudget i kommunfullmäktige där vi redovisar vår syn på hur

verksamheten för Stockholms stad bör prioriteras och vi hänvisar till detta dokument för underlag för budget 2022 samt våra inriktningsmål för utbildningsnämnden.

Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Alla barn och ungdomar i Stockholm, oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har, ska få en god och likvärdig utbildning. Målet är att alla grundskoleelever uppnår gymnasiebehörighet och att alla tar sin gymnasieexamen innan de fyller tjugo. Medarbetare ska ha höga förväntningar på att var och en av eleverna ska nå goda resultat och utveckla sin fulla potential.

Det var med bakgrund av detta som vi under föregående mandatperiod prioriterade ökade resurser till skolorna och extra resurser till skolorna med de tuffaste utmaningarna. I kontrast till vår politik har den grönbå majoriteten konsekvent underfinansierat skolans behov, inte minst i föregående års budget som var den lägsta uppräknings under hela 2000-talet.

I förvaltningens underlag för budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024 framgår det tydligt vilka utmaningar vi står inför och behovet av en finansiering som möjliggör för förvaltningen att vidta nödvändiga åtgärder för att möta dessa.

För att täcka kostnadsökningarna i egen regi nästkommande år krävs det en schablonhöjning på minst 1,9 procent vilket skulle motsvara 290 miljoner kronor. Det täcker dock bara ökade löne- och lokalkostnader vilket innebär att schablonen behöver höjas betydligt mer för att ge skolan bättre förutsättningar att klara av sitt uppdrag. Det är uppenbart att det behövs en annan politisk inriktning som prioriterar välfärden före skattesänkningar och som säkerställer att skolområdet är fullt finansierat utefter de behov och målsättningar som staden har.

Om vi vill ha en stad som ger alla barn och unga en bra start i livet finns det fler investeringar och åtgärder som behöver göras. Skolsegregationen i staden är ett växande problem och skillnader mellan elevgrupper ökar kraftigt. Det måste vara ett prioriterat uppdrag för skolan särskilt i ljuset av hur pandemins effekter drabbat de elever som redan var mest utsatta.

Med tanke på att ett väl utbyggt utbildningssystem med en hög lägstanivå på kvaliteten är ett av de starkaste instrumenten för att skapa och vidmakthålla ett jämlikt samhälle bör detta vara något som vi kan enas om. Budgeten för skolan behöver verka för att jämna ut skillnader i förutsättningar mellan barn och ungdomar med olika bakgrund och därmed bidra till mer lika livschanser och ökad social och ekonomisk rörlighet. För att klara det måste den fina retoriken och ambitionerna följas av de resurser som krävs för att kunna genomföras.

Kompetensförsörjningen kommer vara en av de stora utmaningarna för hela skolväsendet, vi står inför stora pensionsavgångar samtidigt med en ökning av antalet barn och elever. För att kunna behålla och utveckla befintlig personal och kunna attrahera nya medarbetare krävs en satsning på arbetsvillkoren i skolan. Det ska vara attraktivt att arbeta inom skolan, alla medarbetare ska känna sig trygga med att deras arbetsmiljö och förutsättningar att genomföra sitt uppdrag är och kommer fortsätta att vara bra.

Handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare har lett till förbättringar. För ha möjlighet att ytterligare stärka förutsättningarna för planerings- och efterarbete, roller och ansvarsfördelning och gemensamma planeringsverktyg utan att barnen kommer i kläm behövs en ökad personaltäthet. Inom förskolan kommer några år med minskande barnantal överlag i staden, vi anser att det ger oss goda möjligheter att minska barngrupperna och därmed minska arbetsbelastningen för förskollärarna och barnskötarna som är två yrkesgrupper som under flera år haft en hög sjukfrånvaro.

Mindre barngrupper ger inte bara bättre arbetsmiljö utan skapar också utrymme för högre ambitioner för exempelvis kompetensutveckling. Minskad arbetsbelastning gör att fler kan delta i verksamhetsförlagd utbildning till förskollärare och barnskötare, samt öka kompetensen om neuropsykiatriska diagnoser med mera. Ambitionsnivån för antal legitimerade förskollärare behöver höjas samtidigt som det är hög tid att även sätta ett mål för utbildade barnskötare. Om kvaliteten i förskolan ska kunna höjas och de viktiga tidiga insatserna ska nå alla barn fullt ut behöver personalen i högre grad ha adekvat utbildning.

Detta gäller även för att öka likvärdigheten gällande barnens

Rätt utdraget intygar

Sara-Carin Öhman

språkutveckling. Vi vill även lyfta vikten av att se språk och kommunikation som ett större begrepp än bara handla om det talade språket. Barn kommunicerar på en mängd sätt och med en mängd av språkliga verktyg – bildspråk, dans och rörelse, musik och genom kroppsspråket med mera. Alla dessa kommunikationsvägar kompletterar och stärker varandra.

De nya reglerna om ägar- och ledningsprövning för de fristående förskolorna är något vi välkomnar. Men för att skapa en större rättvisa och likvärdighet i kvalitet mellan de privata förskolor som redan finns och de som nu ansöker anser vi att det vore på sin plats att öka tillsynen så att de äldre privata förskolorna för att arbeta i kapp. Med en högre ambition minskar vi risken att barn vistas i en verksamhet som inte håller måttet.

För att elevhälsas professioner ska kunna vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten krävs att de inte ska arbeta på flera skolenheter och att bemanningen stärks. Den samverkan som krävs för att kunna skapa en inkluderande lärmiljö som skulle gynna alla elever och minska behovet av individuella anpassningar utgår från att det finns goda möjligheter att samverka och skapa de nödvändiga arbetssätt och strukturer.

Vi ser en stor risk att ambitionsnivån är för låg i utvecklingen av de regionala och lokala särskilda undervisningsgrupperna. Med tanke på de köer som finns till resursskolorna kan man anta att behovet är större. Med en ökad satsning på inkluderande lärmiljöer och större möjligheter för de kommunala skolorna att erbjuda stöd. Det vore insatser som skulle förbättra arbetsmiljön för både elever och lärare.

Den ekonomiska analysen visar på vikten att inse att det är dags att sluta att tro att det är möjligt att skapa en bra verksamhet och samtidigt fortsätta med de ständigt återkommande generella effektiviseringarna och sparbetingen. För att möta de utmaningar som förskolan och skolan står inför behöver vi fler lärare, förskolelärare, barnskötare och pedagoger i verksamheten. Inte färre.